

dansk skakproblem klub

Nr. 1

Februar 1948

6. Aarg.

Næste Møde finder Sted i Industriforeningen, Indgang Vestre Boulevard 18, Tirsdag den 17. Februar Kl. 20. V. Røpke (der har „knaldet“ nogle af de „fjendtlige Opgaver“) og Tuxen vil demonstrere en Del af de indkomne To- og Tretrækkere fra den skandinaviske Match, som for Tiden er til Bedømmelse hos Dommerne Koldijk og Wrobel.

Oktober-Mødet blev kort refereret i vort Nov. Nr. 1 Dag bringer vi Dr. Høeg's Aulo-Referat om Matbilledtemaer, specielt Dr. Høeg's Matbilledtema: Der bør skelnes mellem urene Matbilleder og forurensede Matbilleder. De første kan have Interesse, de sidste, hvori en Matbilledet uvedkommende Brik griber ind, er i Matbilled-Opgaver forkastelige.

Matbilleder kan angives med Bogstaver, hvor den matsættende Brik først angives med stort Bogstav, de medvirkende Brikker med smaa Bogstaver og for hver Brik et Tal, der angiver Antallet af de af Brikken beherskede Felter. Er denne Angivelse ikke bestemt nok, kan anføres Bogstaver, der angiver de beherskede Felter. Felter, der ikke deltager i Definitionen af Matbilledet, betegnes med x. Det Felt, der ligger nærmest den matsættende Brik eller ved Springermatter beherskes af Springeren, kaldes a. de følgende Felter i Retning af Matbilledets Retside (den Side, hvor den betydningsfuldeste medvirkende Brik har flest Virkefelter) betegnes ved b c d e f g h. I den første af de to vedføjede Opgaver (Nr. 156) kaldet Matbillederne altsaa L2 d5 sgx og S2 d4 lfhx.

Meget almindelige i Matbilledopgaver er collaterale og alternerende Matbilleder. Herved forstaaer jeg Matbilleder, der kun er forskellige ved sort Konges forskellige Placering i nøjagtigt samme Matnet, og som fremkommer henholdsvis ved det samme eller et andet matsættende Træk, i sidste Tilfælde ved at to af Hvids Træk er ombyttede.

Et Matbilledes Placering i Forhold til et andet Matbillede kan angives ved 1) Afstanden, der kan angives ved de to Tal, der giver den lodrette og vandrette Afstand. 2) Retningen, der kan angives ved Linien mod den matgivende Brik, ved Springermatter mod det

Felt som Springeren angriber. Denne Linie kan have 4 Retninger, som jeg betegner med A, B, C og D. Retningen C vælges saaledes, at den falder indenfor den Firkant, hvor Forbindelseslinien mellem de to Matfelter er Diagonal, eller falder sammen med den korteste Side i denne Firkant. Retningen D er den, der udenfor nævnte Firkant er nærmest ved dennes længste Side eller falder sammen med denne, evt. med Forbindelseslinien, hvis denne er lateral. A er modsat C, B er modsat D. — For de to Matbilleders Vedkommende skal de med samme Bogstav betegnede Retninger ligge modsat eller nær ved modsat.

3) Belliggenheden. Ved asymmetriske Matbilleder maa Retningen af Matbilledets Retside (se ovenfor) angives. Jeg har her benyttet Tilføjelse af Bogstaverne n og s, af hvilke n angiver, at Retsiden vender henimod den Retning, der er betegnet ved det næstfølgende Bogstav, f. Eks. at An angiver, at Matbilledets Retside vender henimod Retningen B, As at den vender bort fra B, Dn, at den vender henimod A etc.

Disse Regler synes noget indviklede, men er i øvrigt lette at anvende. I de vedføjede Opgaver kan Indholdet betegnes ved:

Nr. 156: L2 d5 sgx + S2 d4 lfhx. 2,1 — AnCn.

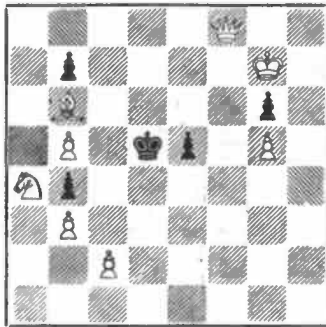
Nr. 157: L2 d5 xx + dubl. S2 d4 lfhx. 1,2 — DsAs, 0,3 CnBs.

Da der altsaa er 8 forskellige Stillinger, som et asymmetrisk Matbillede kan indtage i Forhold til et andet, kan to saadanne Matbilleder indtage 64 indbyrdes forskellige Placeringer indenfor samme Afstand. Ligger de paa samme laterale eller diagonale Linie, bliver Tallet dog halvt saa stort. Det samlede Antal af forskellige Placeringer indenfor de Afstande, der er mulige i en Tretrækker, er 648.

For at prøve at udnytte en Del af disse Muligheder valgte jeg de to Matbilleder L2 d5 xx og S2 d4 l2x. Hvert af disse kan varieres paa tre Maader, det første, eftersom S medvirker paa eet af de to Felter eller slet ikke medvirker (i saa Fald maa den ikke staa som Natvægter i Stillingen), det andet eftersom L kan medvirke paa 3 Maader, nemlig bf, bh eller fh. Dette giver ialt 9×648 Muligheder, altsaa en mere end rig Arbejdsmark. Største Delen

Nr. 156. Dr. N. Høeg.

„Eskilstuna Kuriren“ 5. Febr. 1921.

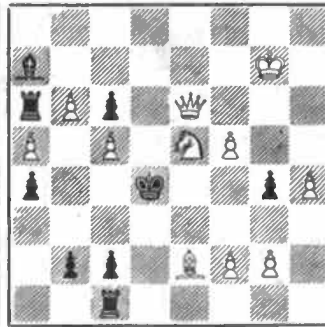

Mat i 3 Træk.

1. Df1.

Nr. 157. Dr. N. Høeg.

„Skakbladet“ Nov. 1921.

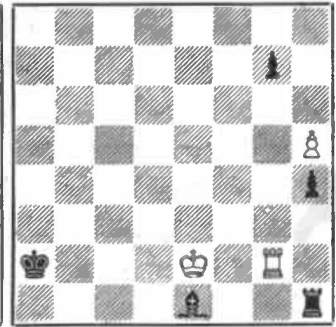

Mat i 3 Træk.

1. Dh6.

Nr. 158. F. Amelung.

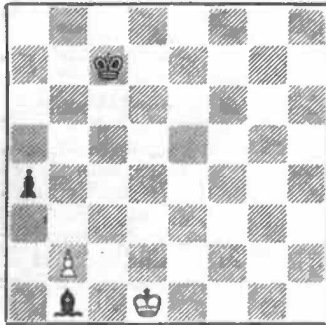
„Düna Zeitung“ 1896.

Hvid trækker og gør Remis.

Nr. 159. K. Hannemann.

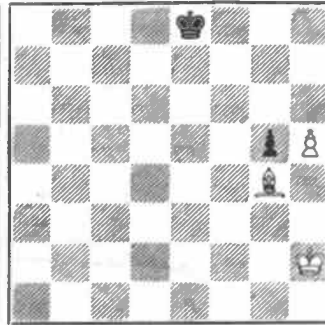
„Journal de Geneve“ ca. 1934.

Hvid trækker og gør Remis

Nr. 160. A. Troltzky.

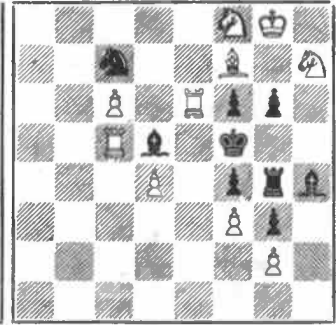
„Schachmatny Journal“ 1896.

Hvid trækker og vinder.

Nr. 161. S. Ekstrøm.

„Tidskrift för Schack“ 1944.

Mat i 2 Træk.

1. Kh8.

lader sig dog ikke udføre som Tretrækkere. Jeg har undersøgt Mulighederne og opstillet 1373 Skemaer. Paa Grundlag af disse har jeg komponeret ialt over 60 Opgaver, af hvilke jeg anfører to. Jeg har ment mig herved berettiget til at kalde dette Thema for Høeg's Matbilledthema.

1 Nr. 156 trues med 2 Df7. 1 — Ke4 2 c4. 1 — e4 2 Kf6.

1 Nr. 157 trues 2 De3†. 1 — Kxe6 2 Dd6†. 1 — Kxc5 2 Dn2. 1 — Kc3 1 De3†.

Efter Foredraget fremdrog P. Rasch Nielsen Dr. Høeg's formentlige Prioritet til Begrebet Hensigtsrenhed, se „Skakbladet“ Nov. 1947.

November-Mødet var en fortræffelig Slutspil-Aften, hvor Hannemann viste en Række Slutspil med Løber og Bonde. Naar L ikke har Forvandlingsfeltets Farve, er der ofte Mulighed for Remis. Løsningen af Nr. 158 er saaledes 1 h6, gxh 2 Kf2†, Kb3 3 Tb2†, Kxb2 4 Kg2 med Taarnfangst. Da Sort ikke kan tvinge hvid Konge bort fra Beherskelsen af h1 er Spillet Remis. Undertiden kan Kongen stoppe Bonden paa 3' (eller 6') Række. I Nr. 159 er Løsningen 1 Kd2, Kb6 2 (Trusel) Kc3, Kb5 3 b4, og Hvid kan ikke lordrives fra Beherskelsen af a1. I efterflg. Variant stoppes Bonden et Skridt højere oppe 1 — La2 2 b3, axb Remis. 1 — La2 2 b3, a3 3 Kc3, Lb1 4 b4, La2 5 b5. 1 — Lh7 2 Kc3, Lg8 3 Kc2, La2 4 b3

o. s. v. Derimod kan L+B i en Række Tilfælde holde den fjendtlige Konge fra Livet indtil egen Konge kan komme til Hjælp. Nr. 160 løses ved 1 Le6, Ke7 2 h6, Kf6 3 Lf5, Kf7 4 Lh7, Kf6 5 Kg3 og vinder.

Springaren. Stockholms Problemschackklubb begyndte i September 1947 Udgivelsen af et duplikeret Medlemsblad. Indholdet er righoldigt, og Stockholmerne har hidtil — i Modsætning til D.S.K. — været i Stand til at præstere et Nummer hver Maaned. „Springaren“ bringer bl. a. Biografier om svenske Problemforfattere. Fra en af disse laaner vi Nr. 161 af den blinde Sven Ekstrøm. Det er en Trækpliglopgave med fine Forførelser: 1 Td6†, g5? 2 Tf6†, hvilket pareres af 1 — Lg5! Tilsvarende 1 Le8†, g5? 2 Lg6†, hvilket pareres af 1 — Tg5! Altsaa Herpai og Hvid Halvbinding.

Opgaverne i November-Numret. 138. 1. Ta5, truer 2 d6†. 139. 1. Te2, truer 2. Td2† 140. 1. Kg2, Te7po. 141. 1. De8, T—, 2. T slaas. 142. 1. Le7, truer 2 Sd6†. 143. 1. D2, truer 2 Txd5 mat. 144. 1. Db4, truer 2 Sc3† 145. 1. Sd5. 146. 1. Lc3. 147. 1. Th3. 148. 1. Dc8. 149. 1. Sf4. 150. 1. Dc2. 151. 1. Da7. 152. 1. Dxd6. 153. 1. Se4. 154. 1. Se7. 155. 1. Txf4. — Der var udsat 2 Bogpræmier, som blev vundet af Harry Olsen, Roskilde, og Egil A. Petersen, København.

dansk skakproblem klub

Nr. 2

April 1948

6. Aarg.

Rettelser. Aaret første Nummer af D. S. K. Bladet var betegnet med Februar 1947, hvilket bedes rettet til 1948.

Paa Side 2 i samme Nr. omtales, at P. Rasch Nielsen paapegede Dr. Høeg's formentlige Prioritet til Begrebet „Hensigtsrenhed“, hvilket skal være: „relativ Hensigtsrenhed“. — Undskyld!

Næste Møde finder Sted i Industriforeningen, Vestre Boulevard 18, Tirsdag den 27. April, Kl. 19,30.

Der afholdes ordinær Generalforsamling med sædvanlig Dagsorden. Vi haaber Dommen i den interskandinaviske Problem-match foreligger til den Tid, saaledes at Resultatet kan bekendtgøres.

„Pedersen-Temaet“ I en Pjece „Combinacion de E. Pedersen en el nuevo tema „Correccion Blanca“, 1947, og i flere Tidsskriftartikler, senest i det hollandske „Probleemblad“, April 1948, har den kendte argentinske Komponist Ellermann slaet til Lyd for ovennævnte Tema. Som Pioner præsenteres man for Nr. 162. Nogen exakt Definition giver den udmærkede Problemforfatter ikke af dette Tema; men der forlanges Skinspil, mindst 2 Matændringer og fortsat Angreb (f. A.).

Skinspillet i 162 er 1—Sf3. 2. h×g Mat. Efter 1—S—, truer Hvid med 2Dg5 Mat; dette strander paa 1—Sf3! Hvid prøver saa 1 Sd7?, for efter 1—Sf3 at kunne sætte Mat med 2 Le4, hvilket Sort parerer med 1—e5! og nu spærrer den hvide Springer for Matten Lc8. Saa forsøger Hvid 1 Sd5? for at kunne spille 2 Df4 efter 1—Sf3; men det strander paa 1—Le2!, idet e4 er blevet Flugtfelt.

Endelig prøver Hvid 1 Se4?, for efter 1—Sf3 at spille 2 Sg3 Mat; men dette forpurrer Sort med 1—Ke5! Løsningen er 1 S×g4, Sf3 2 Le4 Mat.

I de 3 Faser: Skinspil, Forførelse og Løsning ses ialt 4 Spærringer efter Sorts Parade 1—Sf3, hvorfor Opgaven kan betegnes som 3-faset f. A.

Som en extra Nyhed anføres Nr. 163, hvor Sd5 er Temabrik. Skinspil: 1—Se3 2 De4 Mat

med Udnyttelse af Spærring, hvilket i Løsningen ændres til Blokade. 1 Sd5—? strander paa 1—Se3! Hvid forsøger derfor 1 Sc7?, for efter Se3 at spille 2 Se6 Mat; men det strander paa 1—Lc4!, idet Sort nu har Flugtfelt paa c5 (og e3). 1 Sf4? strander paa 1—Sef—, idet Sf4 spærrer for Lh6, saaledes at 2 Td5 ikke giver Mat. Løsningen er 1 Sb6, Se3 2 Db2 Mat.

For min Skyld kan man jo godt betegne det svenske 3-fasede Tema udført i Forbin; delse med f. A. for „Pedersen-Temaet“ men da man dog f. Ex. ikke giver Cristofanini-Temaet et nyt Navn, naar det kombineres med f. F., forekommer Ellermann's Forslag mig lidt søgt.

Herved være ikke sagt noget nedsættende om de to Opgaver, som hver for sig er meget interessante.

Hollænderne adviser iøvrigt en Artikel af J. J. Burbach om dette Emne i den snart udkommende „Jaarbock 1947“.

H. V. T.

Løserturnering. Nr. 164 og 165 indgaar i en lille Løserturnering. I Firtrækkeren angives Løsningen t/m Hvids 3. Træk. Adr.: P. Toft, Broagergade 8, København V. 2 Bogpræmier.

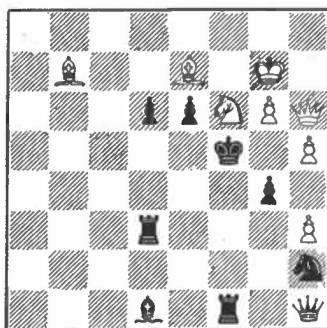
Kassereren, Buntmager E. Uldaler, Vesterbrogade 38, København V., Postgiro 3867, imødeser gerne Indbetaling af Kontingent.

Tuxen 50 Aar. Den 31/3 1949 rundede vor højt skattede mangeaarige Formand de 50. Desværre er Pladsen ikke tilstrækkelig til en nærmere Omtale af de mange Omraader, hvor T. har virket fremmede paa Problemkunsten, og jeg maa derfor nøjes med en kort Omtale af hans Indsats som Forfatter af Totrækkere.

I T's første Aar som Opgaveforfatter var han nært knyttet til „Good Companion“, og det var med Opgaver i dette Blad, at hans Navn først blev kendt i Ulandet. Nr. 166, der stammer fra denne Periode, er et Expl. paa det Tema, der bærer T's Navn.

Det er paa en Maade beklageligt, at Navnet blev „optaget“ saa tidligt, det burde have været gemt til „Java-Temaet“. Nr. 167 er en

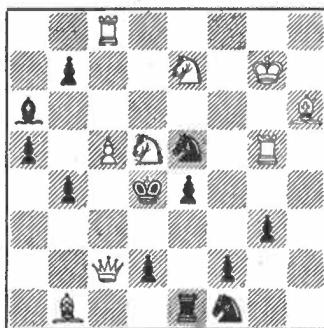
Nr. 162. Eigil Pedersen.
3. Pr. „Skakbladet“ 1947.

Mat i 2 Træk.

1. S×g4.

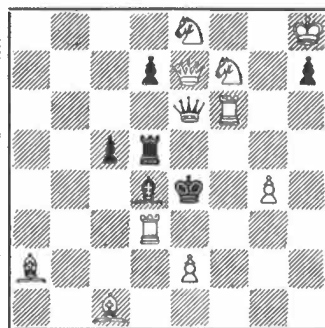
Nr. 163. A. Ellermann.
„World Wide Calendar“ 1947.

Mat i 2 Træk.

1. Sb6.

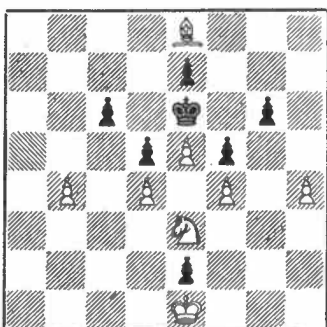
Nr. 164. A. P. Gulajeff.
„Sahovski Vjesnik“ Jan- 1948“

Mat i 2 Træk.

Løserturn.

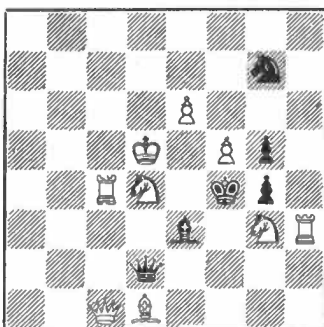
Nr. 165. T. R. Dawson.
„Falkirk Herald“ 1920.

Mat i 4 Træk.

Løserturn.

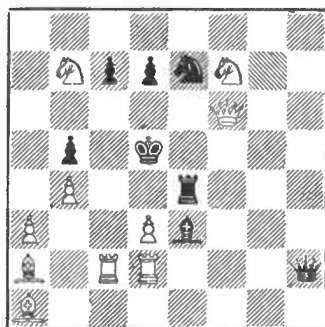
Nr. 166. H. V. T.
4. Pr. „Good Companion“ 1921.

Mat i 2 Træk.

1. Tb4.

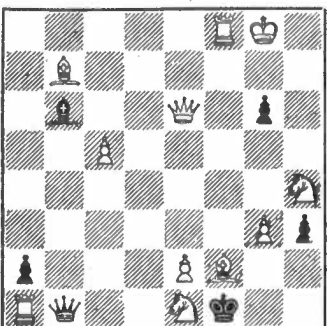
Nr. 167. H. V. T.
„L'Italia Scacchistica“ 1930.

Mat i 2 Træk.

1. Sg5.

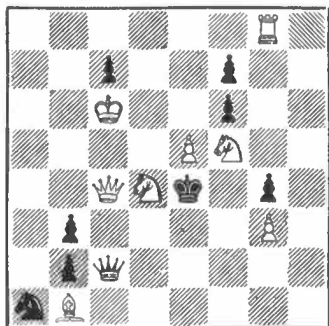
Nr. 168. H. V. T.
„Tijdschrift v. d. Ned. S.“ 1932.

Mat i 2 Træk.

1. La6.

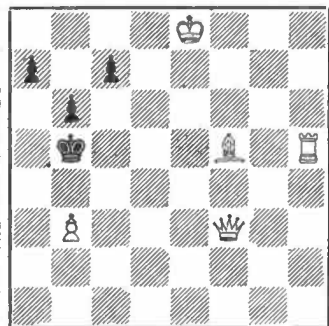
Nr. 169. H. V. T.
1. Pr. ex æquo, Tema 1, Polen-Danmark 1933/34.

Mat i 2 Træk.

1. Dc3.

Nr. 170. H. V. T.
„Tidskrift för Schack“ Jan./Feb. 1947.

Mat i 2 Træk.

1. Df4.

af de første Javaer. Et Par Aar senere fik O. Stocchi 1. Præmie i „La Settimana Enigmistica“ for en Version af T's Opgave (Kd5, Dd2, Te7, f8, Lb7, b8, Sd1, f7, Bd4, h3-Kf3, Tg4, Lg5, Sg1, h1, Bb5, b6, d3, f6, h4. 1 Dh2).

Nr. 168 er et andet smukt Expl. paa T's Virksomhed som „Dualforsvarer“.

At T. ogsaa mestrer andet en D. f., fik man et slaaende Bevis paa i den meget krævende

Match mellem Polen og Danmark 1933, hvor han opnaede 19 Point mere end Nr. 2. Nr. 169 er en af hans Opgaver fra denne Match.

T's Produktion fra de senere Aar er sikkert kendt af de fleste Problemvenner, saa jeg vil slutte dette lille Udvalg med et enkelt Expl. (Nr. 170) paa den fremragende Teknik, der kendetegner de fleste af T's Opgaver.

Viggo Klausen.

Ansvl. for dette Nr.: H. V. Tuxen, Gerdsgade 9, Valby. Eksped.: P. Toft, Broøergade 8, København V.

Dansk skakproblem klub

Nr. 3

Juni 1948

6. Aarg.

Rettelser. I forrige Nummer af D.S.K.Bladet (Nr. 2.) mangler der i Opgave Nr. 162 et hvidt Taarn paa e1, og i Nr. 167 skal der tilføjes en hvid Konge paa b3.

Næste Møde afholdes Tirsdag den 8. Juni, Kl. 19,30, i Industriforeningen, Indgang Vesterbrogade 1 (ved Palladium). Foredrag af Knud Hannemann.

Generalforsamlingen den 27/4 begyndte med, at man valgte Overlæge Boas til Dirigent. I Formandens Beretning omtales, hvorledes den skandinaviske Problemmatch havde udviklet sig. Den midlertidige Dom foreligger nu, se nedenfor. Prytz udkrev for et Aars Tid siden en Mindeturnering for Dr. Blathy: Tempolab med hvid Springer. Opgaverne er nu til Undersøgelse hos Dommerne. Af særlig interessante Møder kan nævnes, at vi Oktober 1947 atter havde den Glæde at faa Besøg af Dr. Høeg, der holdt et udmærket Foredrag om Matbilledklassifikation. Forhøjelsen sidste Aar af Kontingentet til henholdsvis 16 Kr. for København og 10 Kr. for Provinsen synes at være gaaet nogenlunde smertefrit. Der har kun været afholdt Møde ca. hver 2. Maaned, ligesom Medlemsbladet kun er udkommet 6 Gange. Flere Medlemmer insisterede paa Møder hver Maaned, men dette er bl. a. et Spørgsmaal om at have tilstrækkeligt mange Foredragsholdere, og her kniber det stærkt med forskellige Medlemmers Imødekommenhed. Toft har faaet Tilbud paa Trykning af et Aarsskrift, som vi ikke har udgivet siden 1945. Indholdet skal først og fremmest bestaa af samtlige korrekte Opgaver med Dommernes Kritik fra den skandinaviske Match. Desuden har vi Manuskrift til en fin Slutspilartikel af Hannemann. Vi haaber paa flere Boller paa Suppen. Vi regner foreløbig med en Udsalgspris af 5 Kr. pr. Aarsskrift. Et Medlem foreslog Diskussionsaftener i Klubben med trykt Indledning, saaledes at de forskellige Deltagere havde god Tid til at forberede deres Indlæg.

Kassereren fik Decharge for Regnskab og Status, der fig:

Regnskab for dansk Skakproblem Klub 25/3 1946—1/3 1947.

Indtægter:	
Beholdning 25/3 1946	117,52
Kontingenter:	
Aktive	356,00
Passive	177,00
Salg af Aarsskrifter	58,45
Diverse	63,57
	<u>Kr. 772,54</u>

Udgifter:	
Tryksager	430,00
Præmier	15,00
Porto	55,04
Skakbladet	52,00
Diverse	13,10
Beholdning 1/3 47	207,40
	<u>Kr. 772,54</u>

Status pr. 1/3 1947

Aktiver:	
Restancer: Aktive	160,00
Passive	157,50
Kassebeholdning	207,40
Skakopgaver 108 à 2,50	270,00
	<u>Kr. 794,90</u>

Passiver:	
Forudbetalt Kontingent	19,50
Gæld til Bogtrykker	80,00
Formue	695,40
	<u>Kr. 794,90</u>

Beholdning af Aarsskrifter:

1934	1935	1936	1937	1938	1939	1940
75	52	35	112	92	155	153
	1942	1943	1944	Kok	Ceder	
	96	180	149	1	25	

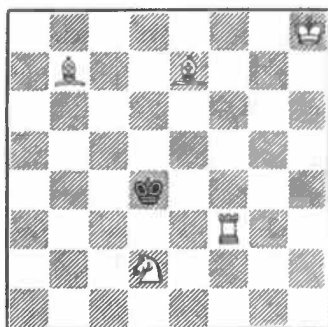
København, d. 20/3 1947.

sign. E. Uldaler, Kasserer.

sign. E. Rasmussen.   sign. O. G. Lauritzen.

Bestyrelse og Revisorer blev genvalgt.

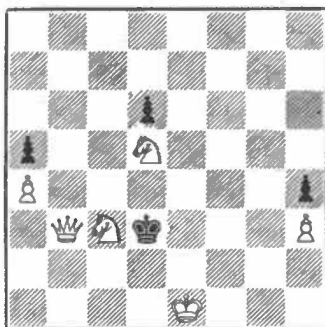
Nr. 171. W. Pauly.
„Deutsche Schachzeitung“ 1907.

Mat i 4 Træk.

Løserturn.

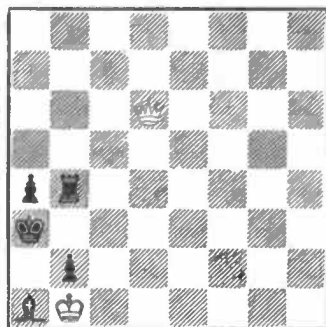
Nr. 172. W. Pauly.
„Chemnitzer Tageblatt“ 1925.

Mat i 3 Træk.

Løserturn.

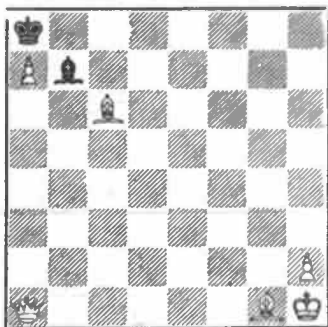
Nr. 173. W. Pauly.
„Wiener Schachzeitung“ 1930.

Mat i 6 Træk.

Løserturn.

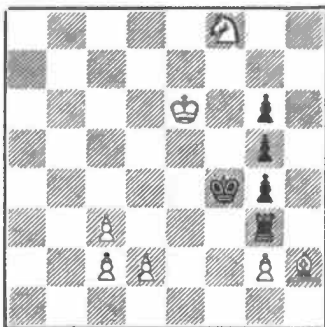
Nr. 174. W. Pauly.
„Chemnitzer Tageblatt“ 1925.

Selvmat i 7 Træk.

Løserturn.

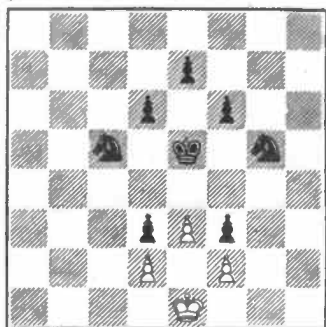
Nr. 175. W. Pauly.
„Magyar Sakkvilag“ 1913.

Mat i 8 Træk.

Løserturn.

Nr. 176. Fr. Lindgren.
Tillegnet H. V. Tuxen.
„Eskistuna-Kuliren“ 1948.

Hjælpepat i 5 Træk.

Løserturn.

Nr. 175 a (Tvilling): Flyt Sf8 til e7, hvorefter der opstaar en ny 8-Trækker.

Zo sprak Wolfgang Pauly er en ny fortræffelig Problembog af Dr. Niemeijer, som samtidig har været saa elskværdig at sende Klubben en Del Eksemplrer. Af denne fremragende tyskrumænske Komponist gengives 170 udvalgte Opgaver. Pauly har kun komponeret ganske faa Totrækkere, men har ellers med Virtuositet bevæget sig paa de fleste Omraader: Matbilleder, Strategi, Tvillinger, Asymmetri, Selvmatter og Fantasiskak. No. 171, 172, 173, 174, 175 og 175 a er fine Prøver paa Pauly's Kunst. Sammen med Nr. 176 af Lindgren indgaar de i en Løserturnering. P. Toft, Broergade 8, København V, modtager Løsninger inden 1/8 1948. Præmier: 2 Pauly-Bøger.

Resultat April Løserturneringen. 164. 1. Td1. 165. 1. Sc2, c5. 2. Sa3. 3. Sa5. 1. —, g5. 2. Sa. 3. Sb3. Løserpræmierne tilfaldt Lennart

Karlsson, Kristinelund, Huvudsta, og Overlæge H. Boas, København.

Foreløbig Dom i den skandinaviske Problem-match. 2-Trækkerne: Sverige 84 Points, Danmark 78, Norge 75, Finland 74. 3-Trækkerne: Danmark 71, Sverige 46, Finland 30, Norge 26. I 2-Trækkerne placerede Lars Larsen, Espe, sig bedst med 19 Points, fulgt af Walther Jørgensen, København, og Gunnar Andersson, Sverige, hver med 18. 3-Trækkerne vandt Danmark stort med Nordmanden Evang i Spidsen, fulgt af P. Rasch Nielsen og Lars Larsen. Nordmændene har protesteret mod Afgørelsen i 2-Trækkerne, idet de hævder, at de fleste Opgaver strider mod Reglen i Punkt 10 i Proporsitionerne, der forbyder Dobbelttrusel. Protesten er sendt til Dommeren A. M. Koldijk, der saa maa afgive sin Kendelse.

Ansvl. for dette Nr.: H. V. Tuxen, Gørdasgade 9, Valby. Eksped.: P. Toft, Broergade 8, København V.

dansk skakproblem klub

Nr. 4

November 1948

6. Aarg.

Næste møde

finder sted *tirsdag den 30. november kl. 20* i Industriforeningens lokale i stuen, inngang Vester Boulevard 18 (der er aabent). *Walther Jørgensen* indleder med et populært kvarter, hvorefter *Axel Lund* fortæller noget om Janovic-temaet. Derefter er der løserturnering.

Mødet 1 oktober

blev afholdt den 12. efter en lokal meddelelse til de københavnske medlemmer. Det blev endelig fastsat så sent, at bladet ikke kunne nå at komme ud. På mødet holdt *K. Hannemann* foredrag om „Sort initiativ i slutpil“, et interessant emne, som *Hannemann* havde fundet nogle gode illustrationer til. Rent ekstraordinært blev mødet en hel generalforsamling, idet vor tidligere formand, driftsleder *H. V. Tuxen* forlod København den 1. august for at tiltræde en ny stilling i Nørresundby, hvorefter posten som formand overtoges af *Irs. R. Prytz*. På oktobermødet meddelte *R. Prytz* desværre, at det var ham umuligt at få tid til at bestride hvervet, hvorfor han bad forsamlingen vælge en anden formand. Det lykkedes efter nogen diskussion at formå overlæge, dr. med. *H. Boas* til at overtage formandsposten — i hvert fald indtil den ordinære generalforsamling i april. Foruden de to tilbageværende bestyrelsesmedlemmer kassereren *H. Uldaler* og sekretæren *J. P. Toft* suppleredes bestyrelsen med *Walther Jørgensen* og *Axel Lund*.

Julemødet

er allerede fastsat til *tirsdag den 21. december*. Det endelige program er endnu ikke fastlagt; men alle medlemmerne opfordres til at medvirke ved underholdningen. Man vil genoptage den tidligere tradition med amerikansk lotteri.

»Schaakbibliotheken«.

Af dr. M. Niemeijer. 1948.

Atter har *Dr. Niemeijer* udgivet en skakbog, og denne gang om sin hobby: Skakbi-

lioteker. N. giver her en oversigt over de ham bekendte biblioteker, der som regel begynder som private samlinger, der ved samlerens død enten sælges ved auktion eller borttestamenteres til et offentligt bibliotek. De første samlinger af skaklitteratur stammer fra begyndelsen af det 19. århundrede; men ingen af disse samlinger er i dag intakte.

Som et særligt interessant bibliotek omtales *Dr. A. Buschke's* samling. *Dr. B.* forlod Tyskland ved jødeforfølgelsernes begyndelse og rejste til New York. Han fik lov at tage sine bøger med. Med disse som grundlag oprettede han en antikvarisk skakboghandel. Det menes, at han har tilbudt sin samling til „*Harvard College Library*“ for den nette sum af 25.000 dollars. Samlingen omfatter bl. a. en mængde gammel russisk skaklitteratur og en række værdifulde bøger fra middelalderen.

Den bekendte amerikanske problemist *E. B. Cook* havde et berømt bibliotek, der iflg. *A. C. White* havde over 3000 Numre. Den største sjældenhed var en „*Lucena*“, som *C.* havde købt for kun 150 dollars. Denne spanske skakbog fra det 15. århundrede anses for at være overordentlig sjælden, idet der kun kendes 17 mere eller mindre komplette eksemplarer, hvoraf de 9 er i Amerika.

D. W. Fiske var en amerikaner, som havde fattet stor kærlighed til Island. 1902—1902 ud gav han et Islandsk skakblad „*I Uppnami*“. Hans skakbøger danner grundstammen i Reykjaviks skakbibliotek, som rummer 1200 bind.

T. von (Heydebrandt und) der Lasa, der en overgang var tysk gesandt i København, havde et skakbibliotek af en sådan størrelse og bonitet, at det i dag vilde være umulig af samle noget lignende. For det første ville det kræve en formue, desuden lejlighed til hyppige rejser en belæsthed af den anden verden og desuden et langt liv. 1896 udkom der et katalog over *L.s* samling, der bl. a. omfattede en „*Lucena*“, flere „*Greco*“-manuskripter samt perlen: et „*Civis Bononiae*“-manuskript fra det 15. århundrede. *L.s* samlinger er i tidens løb spredt for alle vinde.

Hollænderen *dr. A. v. d. Linde* var oprindelig præst; men var en underlig, stridslysten mand med pan-germanske synspunkter. L. skrev i 1874 skakspilletts historie, men var også en ivrig samler. Sine ca. 1000 skakbøger solgte han i 1876 til det kgl. bibliotek i Haag for 3000 gylden, hvorefter han rystede fædrelandets støv af sine fødder og flyttede til Tyskland.

Amerikaneren *Will. H. Lyons* var antikvarboghandel og samtidig problemist. L. havde kunder over hele jordkloden. I 1905 anslag *A. C. White* hans bibliotek til over 10.000 bøger. L. døde i 1932, hvorefter samlingen overgik til *American Chess Company (H. Helms)*.

Nationaal Schaakgebow i Haag havde et betydeligt skakbibliotek, der desværre blev flammernes bytte i marts 1945 ved en eksplosion under krigen.

Dr Niemeijer's eget bibliotek er i juni 1948 skænket til det kgl. bibliotek i Haag. (Overtagelsen finder dog formodentlig først sted efter N.s død). N. begyndte at samle i 1924 og allerede i 1933 bestod biblioteket af 2400 bind. I maj 1940 var tallet 6312 og bøgerne omfattede mere end 40 forskellige sprog. Der findes f. eks. mere end 400 turneringsbøger, en „*Damiano*“ fra 1512 og et kuriosum som *W. Steinitz*: „*My advertisement to antisemites in Vienna and elsewhere*“ (1900).

Af alle samlere har amerikaneren *J. G. White* haft langt det største bibliotek, som ved hans død i 1928 overgik til „*Cleveland Public Library*“. Samlingen bestod da af over 12.000 skakbøger. Iflg. *A. C. White* fandtes der en „*Lucena*“, forskellige sjældne „*de Cessoles*“-udgaver, en „*Lopez*“ fra 1561, alle „*Damiano*“-tryk, talrige japanske skakbøger samt en russisk oversættelse fra 1791 af *Franklin's „Morals of Chess*“. Foruden W.s eksemplar kendes kun 2 andre. W. købte sit eksemplar

af den ovennævnte antikvarboghandler *Lyons*, der ikke som W. forstod russisk og derfor ikke var klar over, hvad det var for en sjældenhed, han havde. Prisen var kun 1 dollar 25 cent. W. ejede også de 3 eneste udkomne numre af det første amerikanske skakblad: *Napolen Marache's „The Chess Palladium and Mathematical Sphinx*“, (New York 1846). W. udgav i 1919 bogen „*Greco and his manuscripts*“.

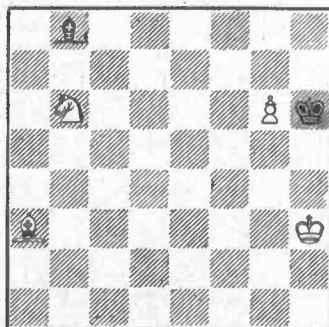
Niemeijers smukke bog er selv for en ikke-samler meget interessant, ja somme steder endog spændende. Den burde være skrevet på et verdenssprog! *H. V. T.*

Juni-Løserturneringen. 171. 1. Lc8, Ke5. 2. Td3, Kf4. 3. Kg7. 1. —, Kd5. 2. Ld7, Kd4. 3. Ld6. 2. —, Ke5. 3. Lc5. 172. Se7, truer 2. Sdl+. 1. —, Kd4. 2. Sc3—d5. 173. 1. Dc5, Kb3. 2. Dc2+, Ka3. 3. Dc3+, Tb3. 4. De5+, Tb4. 5. Dd5, Kb3. 6. Dd3 mat. 174. 1. Ld5, Lc6. 2. Dh8+, Kb7. 3. a8T, Kc7. 4. Dd8+, Kb7. 5. Le4, Ld5. 6. Ta7+, Kc6. 7. Db8, LxL mat (V. Buhelt, Randers, angiver følgende biløsning, som vi ikke har kunnet gendrive: 1. Le4, Le6. 2. Dh8+, Kb7. 3. a8T, Kc7. 4. Dd8+, Kb7. 5. Tal (Ta5), Ld5. 6. Ta7+, Kc6. 7. Db8. Derimod går det ikke med 2. Da5, som angivet af en anden løser, idet sort så spiller Lb7). 175. 1. Sd7, Ke4. 2. Sc5+, Kf4. 3. Sd3+, Kc4. 4. Sf2+, Kf4. 5. Sh1, Ke4. 6. Sxg3+, Kf4. 7. Sh5+, Ke4. 8. S16 mat. 175a. 1. Sc8, Ke4. 2. Sd6+, Kf4. 3. Kc7, Ke5. 4. Lxg3+, Kd5. 5. Kd7, Kc5. 6. Lf2+, Kd5. 7. d4, g3. 8. c4 mat. 176. 1. Sa4, e4. 2. Sc3, dxc3. 3. Se6, Kd2. 4. Sd4, Ke3. 5. e6. cxd4 mat.

Løserpræmien går til V. Buhelt, Randers, hvis biløsningen står for en nærmere prøvelse. Hvem „knaalder“ den?

177. A. S. Gurwitsch

1. hædr. Omt. Schachmaty 1928.

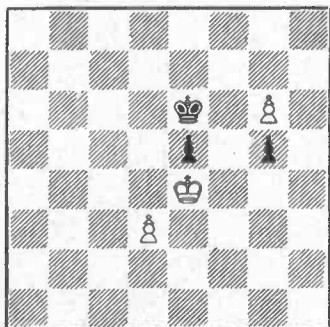

Hvid vinder.

1. Sd7, Lc7. 2. S18, Le5. 3. Kg4, Lb2. 4. Lc5, Ld4. 5. g7.

178. N. Grigorieff

Schachmaty 1923.

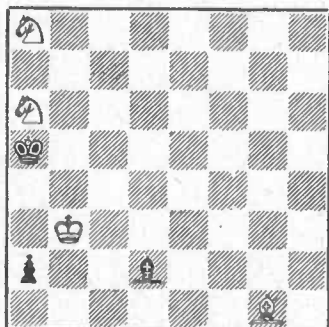

Hvid vinder.

1. g7, Kf7. 2. Kf5, Kg8. 3. Kg4, Kf7. 4. Kxg5, e4. 5. Kh6, Kg8. 6. dxe4.

179. A. S. Gurwitsch

„64“ - 1932.

Hvid vinder.

1. Sa6—c7, a1S+. 2. Kb2, Sb3. 3. KxK b3, Le3. 4. Lh2, Lg1. 5. Lf4, Le3. 6. Sb6, Lxb6. 7. Ld2 mat.

dansk skakproblem klub

Nr. 5

December 1948

6. Aarg.

Julemødet

afholdes tirsdag den 21. december, kl. 20,00 i Industriforeningen, indgang Vester Boulevard 18 (hvis her ikke skulle være åbent, er indgangen Vesterbrogade 1, ved siden af Palladium). Der bliver foredrag af *V. Ropke*, og iøvrigt opfordres alle medlemmer til hver for sig at give et bidrag til underholdning i aftenens løb ved at vise en eller anden opgave med en morsom ide eller en opgave, man af særlige grunde synes godt om. Der vil endvidere blive afholdt et mindre amerikansk lotteri med enkelte gode gevinster. Hvis der blandt medlemmerne findes nogle, som vil spendere en gevinst, er ethvert bidrag naturligvis velkomment.

Mødet i november

var desværre ikke særlig godt besøgt. *Walther Jørgensen* viste i det populære kvarter nogle opgaver, i hvilke de fire forvandlinger optrådte i forførelsen i forbindelse med Pickaninny. *Axel Lund* fortalte derefter lidt om Janovic-temaet, hvor han demonstrerede nogle forsøg han havde foretaget med en udvidelse af temaet. Tilslidst var der løserturnering med nogle få deltagere, og formanden dr. *Boas* var ubeskedent nok til at tage præmien hjem.

Hvorledes en problemkomponist arbejder.

I hvert fald de københavnske medlemmer af problemklubben vil vide, at man gennem flere år har haft vanskeligheder med to af vore provinsmedlemmer, nemlig d'hr. *J. P. Pedersen* og *Eigil Pedersen*, Århus. Efter flere advarsler til *Eigil Pedersen* med hensyn til forgængere, gik han for et par år siden ind på at lade i hvert fald sine 2-trækkere undersøge af *Viggo Klausen*, før han offentliggjorde opgaverne. Denne aftale overholdt han en tid, men da *Klausen* engang i Sommeren 1947 konstaterede, at opgaver, der var meget lidt originale, alligevel blev offentliggjort og at *Eigil Pedersen* med enkelte opgaver gik helt uden om *Klausens* undersøgelse, afbrød han forbindelsen og meddelte *Eigil Pedersen*, at han ikke mere ønskede at have nogen forbindelse med ham. *Klausen*, der nu efterhånden har undersøgt alle *Eigil Pedersens* opgaver, har fundet utallige forgængere, som bærer tydelige vidnesbyrd om, at det står sløjt til med originaliteten, mens der naturligvis også findes opgaver, som er originale. idet *Eigil Pedersen*

som bekendt er en udmærket tekniker, der er i stand til at jonglere med brikkerne — når han får en ide forærende. *Klausen* har således konstateret, at forgængerne har optrådt særlig talrigt i krigsårene, hvor det var vanskeligt for eventuelle dommere at faa opgaverne undersøgt. Det tør nu vist uden overdrivelse siges, at ikke en eneste af de præmier, *Eigil Pedersen* hjemførte i forskellige opgaveturneringer under krigen, er erhvervet på retmæssig vis. De har alle ganske ødelæggende forgængere og bærer tydeligt præg af at være oplagt plagiat. *Klausen* har endog været i stand til at konstatere, hvilket udenlandsk blads gode opgaver, som i særlig grad har måttet holde for. Efterhånden som *Klausens* 2-træksamling er vokset under medarbejderskab fra D. S. K.s sekretær, er flere og flere af *Eigil Pedersens* „mesterværker“ faldet til jorden.

Problemklubben burde sikkert forlængst have offentliggjort dette forhold, men af grunde, som vi ikke skal komme nærmere ind på her, har man holdt sig tilbage, selv om der fra visse sider indenfor klubben har rejst sig stærke krav om, at begge d'hr. i Århus måtte ekskluderes af klubben, hvis man ville have rene linjer.

Navnlig *Eigil Pedersen* har — mærkeligt nok — en høj stjerne i visse udenlandske problemkredse, hvilket kun kan skyldes, at man ikke der kender noget nærmere til hans metoder. Således er den verdenskendte problemforfatter *A. Ellerman* i Argentina stærkt begejstret for den „fremragende unge dansker“. *Ellerman* er gået så vidt, at han har opkaldt et tema efter *Eigil Pedersen*, så der nu rundt om i problemverdenen optræder opgaver med „Pedersen-tema“. Som *Klausen* forlængst har påvist overfor *Ellerman*, og som problemklubbens tidligere formand *H. V. Tuxen* har gentaget det i en artikel her i bladet, består „Pedersen-temaet“ i det svenske 3-fasede tema, som er sat i forbindelse med fortsat angreb. Berettigelsen af derved at give temaet et nyt navn, forekommer i hvert fald danske problemfolk noget mærkelig. Også i det schweiziske Arbejder-skakblad har vi konstateret, at *Eigil Pedersen* — og *J. P. Pedersen*, som vi siden skal vende tilbage til — har en høj stjerne, hvilket man dog måske kan tilskrive det faktum, at problemkunsten altid har stået på et meget lavt niveau i disse kredse. I et fransk blad

„Parallele 50“ — tidligere „Paris-Prague“ — optræder Eigil Pedersen også i den ellers så fremragende skakspalte, som dette blad bringer hver lørdag.

I „Parallele 50“ havde Eigil Pedersen den 23. august 1947 en 2-trækker, som blev belønnet med 1. præmie i juli kvartal, uden at det faldt Eigil Pedersen ind at gøre dommerne opmærksom på visse ikke uinteressante omstændigheder, som knyttede sig til denne opgave. Imidlertid fandt den ene af dommerne R. Gevers, Belgien, inden spørrefristens Udløb en ødelæggende forgænger af S. S. Lewmann, og efter at han havde offentliggjort Lewmanns opgave i „Parallele 50“, blev Eigil Pedersens opgave naturligvis omgående diskvalificeret.

Vi har nu efter en samtale med Viggo Klausen konstateret, at Klausen allerede inden offentliggørelsen af denne opgave — i det brev, hvori han tog afsked med Eigil Pedersen! — havde påvist overfor denne, at Lewmanns opgave var en meget nær forgænger til Eigil Pedersens, som efter denne Oplysning burde være havnet i papirkurven og ikke i „Parallele“s spalter, og i hvert fald burde forfatteren have gjort opmærksom paa dette forhold, da opgaven blev honoreret med 1. præmie. Dette fandt Eigil Pedersen ingen anledning til, og en sådan fremgangsmåde er ganske utilstedeilig og må stemple sin mand. Viggo Klausen, der efter sit indgående studium af Eigil Pedersens opgaver, har fået et intimt kendskab til Eigil Pedersens teknik og fremgangsmåde, mener ganske vist at kunne konstatere, at Eigil Pedersen i dette tilfælde er uskyldig i, at hans opgave har fået så stor lighed med Lewmanns — denne uskyldighed optræder desværre ikke i ret mange af de godt 100 tilfælde af forgængere (navnlig altså i årene 1942—45), som Klausen har konstateret. Men denne kendsgerning kan i alt fald ikke fritage Eigil Pedersen for den pligt overfor dommerne i en turnering at oplyse de pågældende omstændigheder.

Pladsen i D. S. K. tillader desværre ikke at bringe den udførlige dokumentation, som problemklubben er i besiddelse af, og som forlængst burde have gjort Eigil Pedersen til en uønsket i problemverdenen. I hvert fald må

vi foreløbig nøjes med at bringe de to her omtalte opgaver der ses som nr. 180 og 181.

J. P. Pedersen skal vi ikke spille mange ord på. Vi skal nøjes med at oplyse, at problemklubbens kartotek i øjeblikket rummer 15 — femten — opgaver af J. P. Pedersen, som brik for brik er ganske identisk med tidligere offentliggjorte opgaver af andre forfattere. Det hænder vel en enkelt gang i en problemforfatteres liv, at han kommer til det samme resultat som en tidligere forfatter; men — femten gange! Vi behøver vel ikke at kommentere denne kendsgerning yderligere? Det bevirkede bl. a. at Dansk Arbejder-Skakforbund, hvis problemredaktør J. P. Pedersen har været i mange år, i maj 1947 måtte henstille til ham om at trække sig tilbage fra denne post. Derimod er J. P. Pedersen stadig redaktør af den socialdemokratiske provinspresses skakspalte, ligesom han er flittig og skattet medarbejder ved det schweiziske Arbejder-Skaks organ og årlige kalender. Vi bringer en smagsprøve på J. P. Pedersens problemkunst som nr. 182.

Løserturneringen i juni.

I sidste nummer af D. S. K. oplyste vi med hensyn til Paulys opgave nr. 174, at V. Buhelt, Randers, havde angivet en biløsning, der begyndte med 1. Le4, og vi anførte, at vi ikke havde kunnet gendrive denne. Vi beklager, at vi i dette tilfælde har været ligesaa skakblinde som V. Buhelt, der omgående meddelte os, at hans løsning selvfølgelig strander på det tematiske træk 1. —, Ld5!

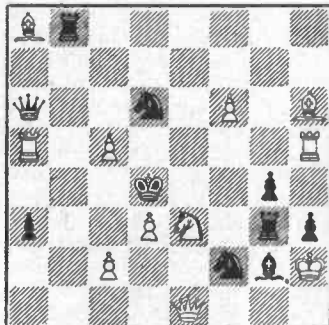
Efter dette går de to løserpræmier — Paulybøger — naturligvis til to af de andre løsere, nemlig Harry Olsen, Roskilde og Hans Dahl, København.

D. S. K.s årsskrift

vil antagelig blive færdig til udsendelse først i det nye år. Her vil dommen i den første skandinaviske problemturnering blive offentliggjort. Efter at A. M. Koldijk har afvist den norske protest, er turneringen endelig afsluttet med det resultat, at Danmark vandt en sikker sejr. I 2-træksafdelingen er medtaget 6 opgaver fra hvert land og i 3-træksafdelingen 5 opgaver. 2-trækkere: S. 82 points, D. 78, N. 75, F. 74. 3-trækkere: D. 71, S. 46, F. 30, N. 26.

180. Eigil Pedersen, Århus

306 Parallele 50 23-8-1947.

Mat i 2 træk.

1. f7 truer 2 Lg7 mat.
1. —, Sb7. 2. Dal mat.
1. —, Sb5. 2. Db4 mat.
1. —, Se4. 2. Td5 mat.

181. S. S. Lewmann

3. pr. Magyar Sakkvilag 1936.

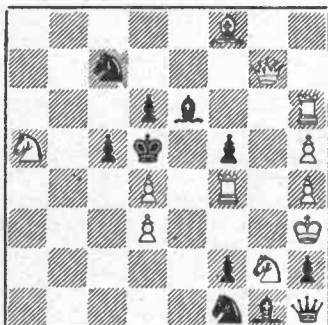

Mat i 2 træk.

1. Lb8 truer 2. La7 mat.
1. —, Sb-c2. 2. Dxd2 mat.
1. —, Sd3. 2. Sb5 mat.
1. —, Sd5. 2. Te4 mat.

182. J. P. Pedersen, Århus

980. Schweiz. Arb.-Schach 1943.

Mat i 2 træk.

1. Dg8.
Opgaven var offentliggjort af R. Gevers i Die Schwalbe 1 1934 (hædr. omt. januar kvartal).